

Planprogram for kommuneplan Siljan kommune

Samfunnsdel og arealdel 2022-2034

Forslag til offentlig ettersyn

mars 2021

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Dagens situasjon.....	4
2.1	Lokalsamfunnet	4
2.2	Organisasjonen.....	4
3	Utfordringer.....	5
3.1	Samfunnsdelen.....	5
3.2	Arealdelen	5
4	Behovet for utredninger.....	6
4.1	Samfunnsdelen.....	6
4.2	Arealdelen	7
4.2.1	Sentrale formål med revisjon	8
4.2.2	Avgrensede geografiske områder	9
5	Planarbeidet	10
5.1	Organisering	11
5.2	Medvirkning.....	11
5.2.1	Barn og unge.....	12
5.3	Samfunnssikkerhet	12
6	Metode	12
6.1	Private forslag.....	13
6.2	Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS)	13
7	Fremdriftsplan	13

1 Innledning

Planstrategi for Siljan kommune ble endelig vedtatt av Kommunestyret i september 2020. Behovet for, og formålet med en ny samfunn- og arealdel står beskrevet i Siljan kommunes planstrategi for perioden 2020-23. Her står det at: «Samfunnsdelen bør tegne et tydelig og overordnet mål om hva kommunen ønsker og bør inneholde tydelige prioriteringer og konkretisering av hvordan FNs bærekraftsmål følges opp». Arbeidet med samfunnsdelen vil derfor konsentrere seg om overordna mål og hvordan kommunen kan ivareta FN's bærekraftsmål. Målene følges opp i arealplan, og det er derfor av betydning at samfunnsdelen og måldiskusjon ligger foran arbeidet med arealdelen.

Planstrategien for Siljan 2020-23 anbefaler at kommuneplanen med samfunnsdel og arealdel revideres innen planperiodens utgang.

Ved oppstart av arbeidet med kommuneplanene krever Plan- og bygningsloven at det utarbeides et planprogram, jfr. § 4-1:

«For alle regionale planer og kommuneplaner, og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet.»

Planprogrammet beskriver prosessen med utvikling av ny kommuneplan, og omhandler arbeidet med revisjon av samfunnsdel og arealdel. Det legges opp til delvis revisjon av både samfunnsdel og arealdel med fokus på utvalgte tema. Planprogrammet gir en oversikt over de vurderingene som er gjort innledningsvis i forhold til aktuelle utredninger.

Formålet med revisjon av samfunnsdelen er begrunnet i behovet for en revisjon av lokalpolitiske målsettinger og FNs bærekraftsmål. For øvrig viser planprogrammet hvordan arbeidet er organisert, fremdriften med planarbeidet og opplegget for medvirkning. Opplegget for medvirkning må også tilpasses utviklingen i planprosessen ettersom ulike problemstillinger blir aktualisert.

Formålet med revisjon av arealdelen anses i første rekke å være begrunnet i behovet for å tilrettelegge nye arealer til bolig- og næringsformål. Gjeldende kommuneplan viser også arealer til utbyggingsformål som har ligget lenge i plan, men ikke er realisert. Det er behov for en gjennomgang av dette. Dette gjelder i særlig grad ny parsell for fv. 32 som er omfattet av en over 25 år gammel reguleringsplan. Det er et stort lokalt behov for å avklare status for denne og vurdering av videre arbeid med omlegging.

I tillegg vil det være fokus rundt arealbruken omkring Heivannet og sentrum. Som del av kommuneplanarbeidet iverksettes en fortettingsstudie for sentrumsområdet. I den grad dette studiet medfører behov for endring av kommuneplanens arealdel vil det bli gjort en overordnet utredning av relevante konsekvenser på miljø og samfunn. Arealbruken i Heivannsområdet blir også vurdert særskilt i plan, og eventuelle endringer i arealbruken konsekvensutredes.

Planprogrammet viser for øvrig en kortfattet beskrivelse av metoder for konsekvensutredning av nye utbyggingsområder.

2 Dagens situasjon

2.1 Lokalsamfunnet

Siljan kommune har relativt få innbyggere. I utgangen av Q4 2020 er folketallet i Siljan 2347. Historisk har befolkningen økt jevnt frem til 2012. Etter 2012 har det vært en negativ utvikling i innbyggertall, og for 2019 er folketallet nede på samme nivå som i 2002-2003 med 2341 innbyggere. Prognosene for befolkningsutviklingen i Siljan forteller at andelen over 80 år vil ha en betydelig økning i perioden fra 2020. I årene fremover er det forventet en lav andel innvandring til Norge og med et synkende fødselstall og en flyttestrøm mot de store byene er det ikke gode prognoser for økt befolkningsvekst i Siljan. Beregninger av fremtidig befolkningsutvikling fra Telemarksforskning¹ viser at omtrent to av tre kommuner vil få nedgang i folketallet i de neste 20 årene, og samlet sett vil distriktskommunene få sterk nedgang i folketallet. Trenden med utflytting fra distriktene og inn mot de store byene har pågått i mange år, og uten at det skjer noe uventet tyder alt på at dette vil fortsette. Siljans beliggenhet i tilknytning til Grenlandsbyen og vestfoldbyene kan likevel by på muligheter. Siljans evne til å etablere gode boområder/bomiljø, kollektivtilbud, utvikle lokale attraksjoner, et tilstrekkelig stort tjenestetilbud og et positivt kulturliv vil være avgjørende sammen med evnen til å bygge et godt omdømme. I Grenlands- og Vestfoldperspektiv har Siljan historisk vært et utfarstsområde. Bymarka med sommer- og vinterløyper er en attraksjon som representerer store verdier for byområdene.

2.2 Organisasjonen

En aktiv desentraliseringspolitikk vil føre til at flere store samfunnsoppgaver, som eksempelvis oppgaver etter samhandlingsreformen, overføres til kommunen. Det kan medføre at Siljan kommune i enda større grad må knytte seg til de større nabokommunene. Det er mye bra samarbeid mellom Grenlandskommunene, Kragerø og Drangedal, og på mange områder er ikke fagmiljøene større enn at alle har nytte av samarbeid. For å rekruttere og beholde personell er det også av betydning at fagmiljøene er tilstrekkelig store, og kan tilby spesialiseringsmuligheter og faglig utvikling. Krav til spesialkompetanse på flere og flere områder forsterker behovet for samarbeid. På noen områder er Siljan sårbare med hensyn til drift av viktig infrastruktur.

¹ <https://www.telemarksforskning.no/to-av-tre-kommuner-far-synkende-folketall/>

3 Utfordringer

Kommuneplanens samfunnsdel skal gi retning til lokalsamfunnsutviklingen og bidra til at nasjonale og regionale mål tilpasses lokale forhold. Konkretisering av planene skjer gjennom god kobling mellom planenes handlingsdel og økonomiplanleggingen. Planprosessen er en anledning for kommunestyrene til å diskutere kommunenes forutsetninger til å møte fremtidens utfordringer. De utfordringer lokalsamfunnet har skal følges opp med avklaringer i arealdelen der det er relevant. Det forutsettes derfor en god kobling i prosessen med samfunnsdel og arealdel.

3.1 Samfunnsdelen

Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel skal i første rekke omhandle en gjennomgang av kommunes lokale ambisjoner i lys av nasjonal og regional utvikling, og om å sette tydelige mål og prioritere tiltak.

I Siljan vurderes hovedutfordringene fortsatt til å være:

- vekst i innbyggertall
- levering av god kvalitet på tjenester med krav til spesialistkompetanse

Viktig grunnlag for å møte utfordringene er:

- Siljan må være tilstrekkelig attraktivt som bosted
- fortsatt samarbeid med de andre Grenlandskommunene, særlig på områder som krever spesialkompetanse og spesialutstyr.
- tydelig prioritering av satsingsområder

Planprosessen skal også omhandle hvordan kommunen som lokalsamfunn og tjenesteleverandør kan konkretisere og følge opp FNs bærekraftsmål.

3.2 Arealdelen

Kommuneplanens arealdel er forankret i plan- og bygningsloven §11-5. Kommuneplanens arealdel skal konsekvensutredes i henhold til forskrift om konsekvensutredninger. Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene.

I planbeskrivelse med KU skal det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer og overordnede planer for arealbruk er ivaretatt. Konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i relevant og tilgjengelig informasjon, og der det mangler viktig informasjon, skal dette innhentes. Informasjonsinnhenting følger anerkjent metodikk og utføres av personer med relevant kompetanse. Det legges opp til at konsekvensutredningene gjøres i egen rapport og hovedtrekkene gjengis i planbeskrivelsen.

Nye arealer til bebyggelse og anlegg, samferdsel og infrastruktur konsekvens utredes.

Planbehovet dreier seg om å avklare arealbruk til:

- 1 Boligformål
- 2 Næringsformål
- 3 Samferdsel – korridor for ny fv. 32

4 Behovet for utredninger

Behovet for utredninger bygger på de vurderinger som er gjort gjennom arbeidet med planstrategi og vurderingene av dagens situasjon og fremtidige utfordringer. Utredningsbehovet knytter seg derfor til kunnskapsinnhenting rundt prioriterte satsingsområder. For samfunnsdelen vil dette særskilt dreie seg om utredninger knyttet til boattraktivitet og bærekraftsmål. Parallelt med kommuneplan har Siljan igangsatt arbeid med klima og energiplan og bo- og attraktivitetsplan. Dette er temaplaner som griper inn i sentrale utfordringer for kommunen og som utredes særskilt.

Siljan har i dag en kommuneplan, samfunnsdel som er vedtatt 7. mai 2019. Gjeldende arealdel er vedtatt 16.6.2015. Det innebærer at samfunnsdelen er relativt fersk og behovene for revisjon er funnet å være moderate.

4.1 Samfunnsdelen

Et av de viktigste hovedfokusene i samfunnsdelen vil være en gjennomgang av FNs bærekraftsmål, og se hvordan disse kan brukes aktivt for å medvirke til at kommunen når sine mål. Gjeldende samfunnsdel fanger ikke opp dette viktige tema.

FNs bærekraftsmål ble vedtatt av FNs hovedforsamling i 2015. Det finnes 17 bærekraftsmål og 169 delmål. Målene skal nås innen 2030, og visjonen er å utrydde all ekstrem fattigdom, utjevne sosiale ulikheter og bremse klimaendringene. Bærekraftsmålene innebærer en tilnærming til samfunnsutvikling hvor alle områder er gjensidig avhengig av hverandre, og hvor økonomisk bærekraft hviler på sosial bærekraft som igjen hviler på miljømessig bærekraft.

For å oppnå FNs bærekraftsmål i Siljan kommune har planstrategien utdypet de tre viktige dimensjonene ved bærekraftig utvikling, og hva disse betyr for kommunen.

Økonomisk bærekraft:

Økonomisk bærekraft handler om kommunens økonomiske handlingsrom i et langsiktig perspektiv. Dagens situasjon i Siljan er lav befolkningsvekst, en stor andel eldre i befolkningen og lav andel barn og unge. En av hovedutfordringene for Siljan kommune fremover blir å gjenskape en jevn vekst i folketallet og skape et grunnlag for å opprettholde et godt, lokalt tjenestetilbud. Samtidig er det et ønske om å øke både levestandard, attraktivitet og velferd.

For å kunne tiltrekke seg flere innbyggere er det viktig at Siljan kommune ser på mulighetene for å bygge solid infrastruktur og fremme inkluderende bærekraftig industrialisering og innovasjon (mål 9 av FNs bærekraftsmål). Det vil bli like viktig også å fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle (mål 8) for å kunne lykkes med å skape et robust økonomisk handlingsrom i et langsiktig perspektiv.

Sosial bærekraft:

Sosial bærekraft i Siljan handler om å sikre kommunens innbyggere gode tjenestetilbud, trygghet, tilhørighet og tilgang til goder som arbeid, utdanning og gode nærmiljø. Folkehelsearbeidet er et viktig ledd i oppnå de sosiale dimensjonene i FNs bærekraftsmål. Det legger vekt på menneskelige behov i sentrum, legger til rette for at mennesker som bor i lokalsamfunnet kan påvirke forhold i nærmiljøet og eller i kommunen, og det legger til rette for deltakelse og samarbeid.

Siljan kommune har en høy andel eldre over 80 år (5,7%) i forhold til landsgjennomsnittet (4,2%)². Etter gjennomføring av en brukerundersøkelse i kommunen, hvorav 80% av mottakere av

² Folkehelseprofilen 2020 for Siljan kommune utgitt av FHI.

hjemmetjenesten og sykehjemmet medvirket, ble det kartlagt signifikant ensomhet blant brukere. Dette vil kunne føre til flere helseplager og utenforskap blant eldre i kommunen. Reformen «*leve hele livet*» for eldre over 65 år ser på muligheten for å bruke eldre som en ressurs mer enn en byrde for fremtidens samfunn, og vil være viktig planleggingsverktøy i samfunnsplanleggingen i kommunen.

Folkehelseprofilen 2020 for Siljan kommune viser at ungdom i Siljan er signifikant dårligere enn landet som helhet når det gjelder helsetilstand, blant annet fornøyd med egen helse, psykiske symptomer/lidelser og overvekt og fedme. Helse er ikke bare et resultat av individuelle forhold og levevaner, men påvirkes også av levekår og strukturelle forhold som inntekt, arbeid, oppvekst, utdanning, bo- og nærmiljø. FNs bærekraftsmål for å sikre god helse og livskvalitet for alle (mål 3) og sikre god utdanning for alle (mål 4) er viktig for å kunne endre den negative helsetrenden i kommunen. I lys av dette bør behovet for nye møteplasser som kan hindre utenforskap og ensomhet være en viktig del av planarbeidet. Betydningen av et samfunnshus som kan romme et bredt kulturtilbud, frivillig arbeid og forebyggende helseaktiviteter skal være en del av utredningene. Samfunnshusets øvrige betydning som kommunens storstue og flerbruksbygg med rom for kurs, konferanse, folkebibliotek og kafe er en del av utredningene.

Miljøbærekraft:

Miljøbærekraft handler om å ta vare på kloden og dens økosystemer, naturmangfoldet og klimaet. Mennesket og samfunnet vi lever i, er avhengige av å utnytte ressursene som kloden gir oss for å skape utviklingsmuligheter og sosial bærekraft. Samtidig er vi avhengige av, og forpliktet til, å ikke bruke mer av klodens ressurser enn det kloden tåler.

Klimaendringene er en av de største utfordringene verden står overfor i dag. Vestfold og Telemark fylkeskommune har mål om å redusere klimagassutslippene sine med 60% innen 2030. For å kunne nå disse målene og være med i kampen om å stoppe klimaendringene er det viktig at Siljan kommune tilslutter seg fylkeskommunen sitt mål. Det vil bety at Siljan kommune også skal redusere sine utslipp med 60% innen 2030. Per i dag har Siljan kommune en gammel klima- og energiplan som ikke tar for seg reduksjon i utslipp av klimagasser etter dagens mål, og en ny klima- og energiplan vil kunne gi føringer for utslippskutt i kommunen. Denne temaplanen blir en del av kommuneplanarbeidet, men det utarbeides et eget dokument. Føringer fra disse utredningene bakes inn i handlingsprogrammet i kommuneplan.

Samtidig som vi må redusere klimautslipp, må vi også se sammenhengen mellom klima og miljø. For å kunne være rustet til fremtidige klimaendringer må vi ha en natur som tåler fremtidige klimaendringer og samtidig opprettholde en bærekraftig livsbestand slik at menneskene kan fortsette å utvinne råstoffene. Det vil derfor være viktig å kunne planlegge for fremtidig bruk av naturressursene samtidig som disse ikke øker klimagassutslipp i kommunen.

4.2 Arealdelen

Ved denne revisjon er det vurdert at det ikke er behov for å gjøre nye vurderinger for tilrettelegging av arealer for spredt bosetting eller fritidsbebyggelse. Her videreføres arealdelen slik den foreligger. Det skal også tas en gjennomgang av «fremtidige» utbyggingsområder som har ligget lenge i kommuneplan og som ikke er realisert. Det må tas en gjennomgang av gamle, urealiserte planområder og vurdere om disse skal tas ut av kommuneplan.

Siljan alpintenter er nedlagt og behovet for arealbruk omkring dette anlegget tas opp til vurdering i arealdelen. Dette området inngår i det vi definerer som Heivannsområdet, og arealene ses i

sammenheng. Dette området har historisk vært en del av kjerneområdet for bymarka. Som del av boattraktivitetsvurderingene vil betydningen av marka tiltak være en del av utredningene. Her er det naturlig at regionalperspektivet opprettholdes i tillegg til lokalperspektivet.

Det er et behov for å se mer på nye arealer til konsentrert bolig bebyggelse sentralt i kommunen.

Det er lite arealreserver for ny boligbygging i gjeldende arealplan, og arealplanarbeidet vil derfor konsentrere seg om dette sammen med utredning av nye områder for næringsformål og trase for omlegging av fv.32.

Samtidig kan arbeidet med samfunnsdelen resultere i nye behov for avklaringer av arealbruk. I den grad det er tilfelle må prosessen sikre tilstrekkelig konsekvensutredning.

Som del av arbeidet med revisjon av arealdelen vil det også bli tatt en full gjennomgang og revisjon av planbestemmelser og retningslinjer.

4.2.1 Sentrale formål med revisjon

Omlegging av FV 32:

Omlegging av fv.32 er omfattet av reguleringsplan som ble vedtatt i 1995. Prosjektet med omlegging av fv. 32 i Siljan ble delt i to utbyggingsetapper. Andre etappe ble ikke igangsatt og dermed ikke bygd. Omlegging av fylkesveien vil gi en betraktelig forbedring av bomiljøet rundt boligområdet Holtesletta. Her er ca. 80 boliger berørt av trafikkstøy over 55 db. Gjeldende praktisering av retningslinjene i T-1442 knyttet til trafikkstøy medfører ikke krav om støysikring av boligene. På tross av dette oppleves støyen som svært negativ for beboere med eiendom nærmest veien. Omleggingen utenom Holtelsetta vil også øke fremkommeligheten på fv.32, redusere reisetiden, redusere omfanget av trafikkulykker og bedre trafiksikkerheten for mange skoleelever. I tillegg vil nye, sentrale områder nær skole, barnehage, idrettsanlegg og kollektiv linjer kunne åpnes for boligutvikling. Skal man lykkes med å redusere behovet for lokal biltransport vil omlegging av fylkesveien være et vesentlig bidrag. I tillegg fungerer fv. 32 som en viktig beredskapsvei og adkomst vei mellom nordre deler av byområdet i Grenland og østlandsområdet. I lys av nye veisystemer i byområdet bør det gjøres en analyse av fremtidens trafikkmønster og se hvordan fv. 32 belastes med trafikk i fremtiden. *«Planene for omlegging av fv. 32 Holtesletta var opprinnelig en kostbar løsning med tunell på strekningen. Det er nå utarbeidet en alternativ løsning der hele vegstrekningen går i dagen. Dette prosjektet vil derfor inngå i oppdatert vegstrategi i ATP Grenland».*

Det er gjort et forstudie for å se på muligheten for en vei i dagen. Vei linja må det jobbes mer med, den bør konsekvensutredet og det bør gjøres nyttevurderinger. Arealene som er avsatt i dagens plan er verdifulle arealer for Siljan, og en fortsatt reservering av arealene bør avklares som del av denne kommuneplanrevisjon.

Bolig

For å øke innbyggertallet er det viktig å sikre at kommunen er attraktiv som bosted. Samtidig med kommuneplanarbeidet gjennomføres det et planarbeid hvor hensikten er å identifisere attraksjoner som kan bidra til at eksisterende innbyggere blir i Siljan gjennom hele livet og at nye innbyggere også finner stedet interessant. Siljan har tilrettelagt nye boligområder i området mellom Solvika og Holtesletta. Det har vist seg vellykket og byggeaktiviteten de siste årene har tatt seg markant opp. Det er bygget 23 nye eneboliger og 14 nye småhus i kjede i løpet av 7 år. De siste tomtene i feltet er nå er under bygging. Heiveien III med sine 46 klargjorte boligtomter vil med denne utbyggingstakten kunne være bygd ut innen 2028.

Næring

Industriområdet på Holtesletta har ikke vært attraktivt nok for næringslivet i Grenland de siste 30 årene. Det er en del av årsaken til at arealene er omdisponert fra industri til boligformål. Etter hvert som byggeaktiviteten i området øker, kan det virke som om det har bidratt til fokus på området og alle ledige industritomter er nå solgt. Det er flere som har uttrykt interesse for etablering i Siljan og kommunen ønsker å tilrettelegge for flere lokale arbeidsplasser. Det er derfor nødvendig å se på nye arealer til næringsformål.

Arbeidet med vurdering av nye områder til bolig- og næringsformål bygger på vurdering og mål i ATP Grenland, bystrategi Grenland og øvrige regionale planer og planprosesser. Det forutsettes tett dialog med nabokommuner og fylkeskommunen.

4.2.2 Avgrensede geografiske områder

Heivannsområdet:

Kommunens langsiktige arealstrategi for Heivannsområdet vil være viktig å avklare. Heivannsområdet har vært sentrum i bymarkaprojektet siden dette ble igangsatt på -90 tallet. Det er behov for å se nærmere på videre utvikling av Heivannsområdet både i rekreasjons, bolig og næringsammenheng.

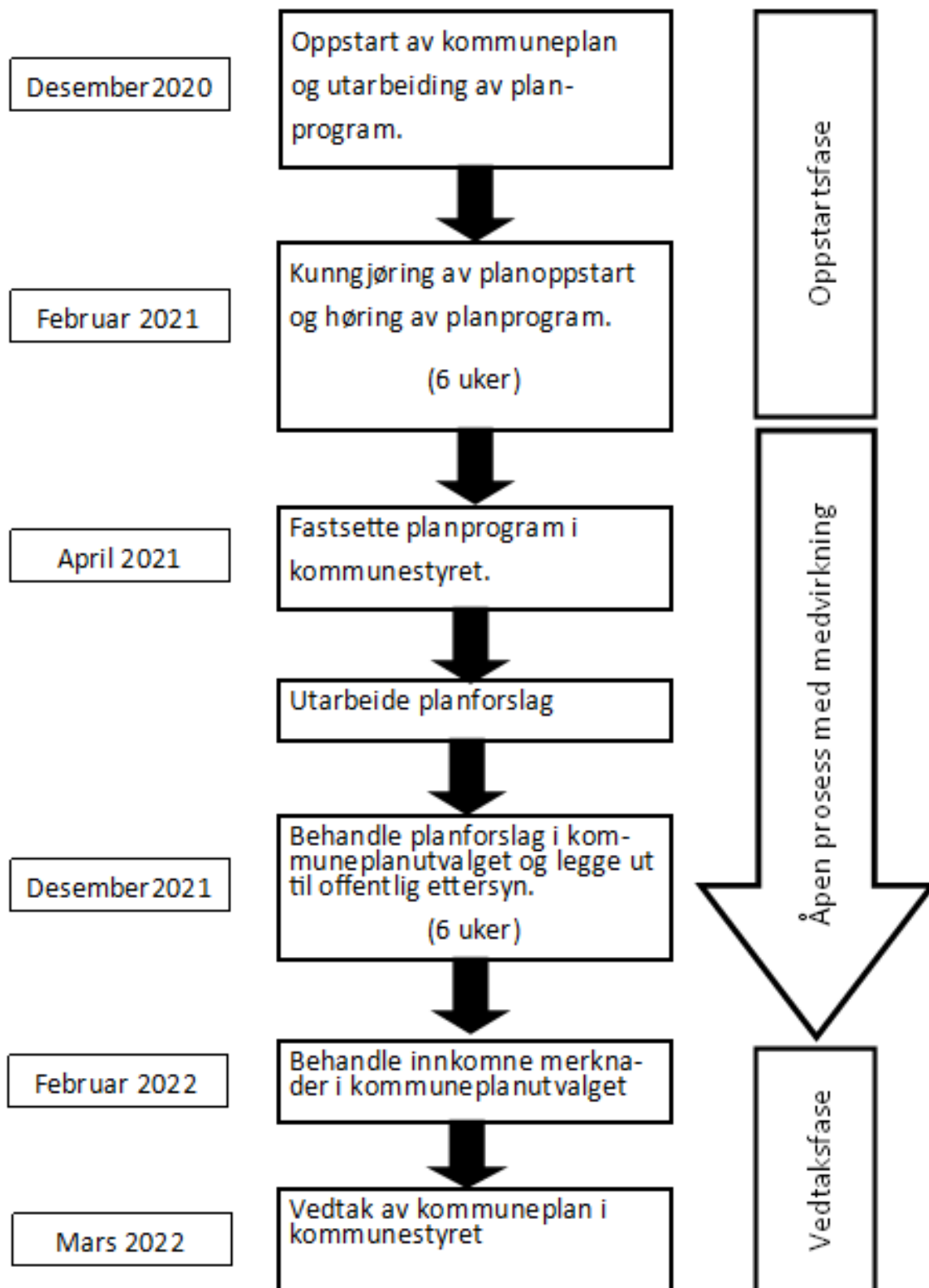
Sentrum:

Siljan sentrum mangler per i dag gode opparbeidet sentrumsnære turveger. Sentrumsnære turveger trenger ikke nødvendigvis være en tradisjonell sti i skogen, men heller en turveg som er lett tilgjengelig, sentral og enkel å ta i bruk. Slike turveier skal oppfordre til mer fysisk aktivitet, gi naturopplevelser i hverdagen og bidra til mindre bilkjøring, bedre trafiksikkerhet og øke sosiale treffpunkt. Tilgjengelige turveger i nærmiljøet er inkluderende, konkret og gjennomførbart, og styrker både stedsutvikling og folkehelse.

Det har lenge vært et ønske om tilrettelegging av en turvei langs elva fra sentrum og nordover mot Snurråsen. Turveien bør være universelt utformet og koble sammen sykehjemmet, ungdomsskolen, barnehagen og boligbebyggelsen i sentrum. En fremtidig turvei langs elva vil berøre landbruksområder, våtmarksområder og kantsoner mot elva med rikt dyre- og fugleliv. I tillegg vil den være flomutsatt. Det er derfor behov for å gjøre grundig vurdering av virkningene for miljø og samfunn av en slik turvei.

Det er også andre alternativer med utgangspunkt i sentrum, og dette bør utredes i en overordnet plan.

5 Planarbeidet



Figur 1 Milepælplan

5.1 Organisering

Arbeidet med kommuneplanens samfunns- og arealdel organiseres som et prosjekt. Formannskapet i Siljan er representert med følgende medlemmer:

- Kjell A. Sølverød, Ordfører (Sp)
- Karoline Tveitan (Sp)
- Jan-Petter Gurholt (SV)
- Dag Jøran Myrvang (AP)
- Roger Plassen (AP)
- Elisabeth Hammer (KrF)
- Bent Gurholt (H)

Formannskapet skal følge planprosessen og ta løpende beslutninger underveis. Saker legges frem til kommunestyret til orientering der det er behov for en bredere politisk vurdering av eventuelle alternativ.

Kommunedirektør har overordnet ansvar for arbeidet. Kommunalsjef for samfunn har ansvar for det løpende arbeidet med analyser og utredninger, og henter inn bistand utenfor organisasjonen til særskilte temaanalyser der det er nødvendig.

5.2 Medvirkning

Det legges opp til at planarbeidet kan følges av alle som blir berørt og har interesse. Kommunens nettsider vil bli oppdatert med løpende informasjon om status for viktige saker. Spesielt berørte grupper/interesser vil bli invitert til egne møter og dialog rundt vurdering av alternativ der det er aktuelt. Det gjennomføres en interessentanalyse tidlig i arbeidet. Denne interessentanalysen oppdateres løpende, og medvirkningsopplegg må tilpasses de som blir berørt av planforslagene.

Kommunestyret blir holdt løpende orientert om planarbeidet, og eventuelle spørsmål som krever en bred politisk debatt vil bli løftet fra formannskapet til kommunestyret.

Regionale myndigheter sikres medvirkning gjennom bruk av planforum og egne temamøter der det er hensiktsmessig. Dette gjelder særlig i forhold til videre prosess omkring parsell av fv. 32.

Det skal avholdes «åpen dag» for kommuneplanarbeidet på biblioteket både i varselfase, plan og utredningsfase og i høringsfase. Datoer og tema kunngjøres på kommunens nettsider, i kommunenytt og på bibliotekets nettsider.

Den globale pandemisituasjon forutsetter at det legges til rette for digitale samhandling og innbyggerdialog. Selv om den situasjonen endres er det likevel et mål å legge til rette for digital samhandling. Digital samhandling er et effektivt og et godt tiltak for å tilrettelegge for innspill, kanskje særlig i forhold til grupper som normalt ikke når like godt frem med sine synspunkt i et tradisjonelt møteopplegg. Det er ønskelig å etablere en medvirkningsportal. Slike portaler senker terskelen for mange i forhold til å bidra med viktig informasjon og synspunkter. Særlig effektiv er de for innspill til arealdelen der informasjon blir stedfestet geografisk riktig av den som kommer med innspillet. Det skal derfor jobbes for at digitale medvirkningsplattformer og web møter aktivt brukes for å skape plandialog med både private personer, næringslivet og øvrige lag og organisasjoner.

5.2.1 Barn og unge

Medvirkningsopplegg for barn og unge skal gjennomføres i tråd med anbefalinger gitt i Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder om barn og unge i plan og byggesak (2020). Medvirkning fra barn og unge skal skje i tidlig i planprosessen, før planen sendes ut på høring og legges ut til offentlig ettersyn. Ungdomsrådet og kommunens barnerepresentant blir særskilt invitert til møter for gjennomgang og diskusjon av aktuelle problemstillinger.

5.3 Samfunnssikkerhet

Kommunen har egen, overordnet ROS og beredskapsplan. Sentrale elementer for samfunnssikkerhet som er vurdert i dette planverket vil være en del av gjeldende planverk som planarbeidet må forholde seg til. Samfunnssikkerhet som tema vil derfor være en viktig del av vurderingsgrunnlaget også i samfunnsdelen.

6 Metode

For arealdelen av kommuneplan er det forskriftskrav om konsekvensutredning av planens virkning på miljø og samfunn. En konsekvensutredning etter forskrift om konsekvensutredninger (KU - forskriften) har til hensikt å belyse hvilke vesentlige virkninger en plan kan forventes å ha i forhold til ulike tema innenfor miljø og samfunn.

Konsekvensutredningene for arealbruk gjøres på to nivå. Ett nivå som vurderer potensielle stedlige/lokale konflikter med miljø og samfunnsinteresser, og ett overordnet nivå der en gjør en samlet vurdering. Planbeskrivelsen skal også inneholde et kapittel om samlede virkninger og samfunnsutviklingen i forhold til null alternativet.

Generell metodikk for vurdering av virkninger og konsekvenser av planforslaget vil være følgende punkter, men framstillingen kan variere avhengig av hva som er hensiktsmessig for det enkelte tema:

- Informasjonsinnhenting og beskrivelse/verdivurdering av dagens situasjon
- Beskrivelse og vurdering av tiltakets virkninger
- Beskrivelse av mulige tiltak som kan redusere eventuell negativ virkning av tiltaket

Dagens situasjon beskrives som null alternativet. Null alternativet er referansealternativet som brukes til å sammenlikne planlagt tiltak med å ikke gjennomføre utbyggingen. Dersom det er aktuelt med en vurdering/valg av utbyggings alternativ, skal disse vurderes opp mot hverandre og opp mot null alternativet. I den samlede vurderingen vil det være særlig relevant å sammenlikne med et null alternativ. Konsekvensutredningen vil der det vurderes som hensiktsmessig, ta utgangspunkt i metodikken beskrevet i Statens vegvesen sin håndbok V712 (2018) for såkalt «ikke-prissatte» fagtema. Dette oppsummeres som følgende tema:

- Landskapsbilde
- Friluftsliv, by- og bygdeliv
- Naturmangfold
- Kulturarv
- Naturressurser

Miljødirektoratets veileder M-1324/2019 beskriver også anerkjent metodikk for ulike fagtema. Metodikken anvendes overfor enkeltområder foreslått til utbygging. Ulike planformål vil ha ulike behov for utredning med hensyn til konsekvenser for miljø og samfunn. Det vil derfor bli gjort en vurdering av hvilke temaer som er aktuelle og bli gjort en analyse/vurdering ut fra dette. Veilederen

henviser til en rekke aktuelle metoder, retningslinjer og veiledere for eksempelvis utslipp, forurensning og klimaendringer. Disse følges opp etter en vurdering av hvilke kunnskap som anses nødvendig for å kunne gjøre en vurdering av relevante konsekvenser for miljø og samfunn.

6.1 Private forslag

Proessen åpner for at private kan spille inn forslag til utbyggingsområder. Disse blir vurdert sammen med de arealer kommunen utreder for utbygging til ulike formål. Private forslag som er i konflikt med nasjonale eller vesentlige regionale og lokale interesser vil ikke bli fremmet for videre konsekvensutredning av kommunen. Forslagsstillere vil bli orientert om kommunens vurdering og begrunnelse, og vil på eget initiativ kunne fremme en konsekvensutredning (KU) hvor mulige skadereduserende tiltak legges inn. Konsekvensutredningen skal bygge på tilsvarende metodikk som KU for øvrige områder. Det forutsettes dialog med kommunen for avklaring av KU tema. Etter KU vil forslagene bli vurdert på ny, sett i sammenheng med en helhetlig vurdering og fremmet til 1. gangs behandling. Ved 1. gangs behandling vil kommunedirektøren gjøre en vurdering og innstilling til hvert forslag. Det forutsettes at aktuelle skadereduserende tiltak er beskrevet. Forslag som legges til høring og offentlig ettersyn vurderes på ny i forbindelse med 2. gangs behandling slik at regionale myndigheters vurderinger av konflikter, eventuelt innsigelser og mulige skadereduserende tiltak, kan følge saken frem til sluttbehandling i kommunestyret.

6.2 Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS)

Det skal gjennomføres egen ROS analyse som del av konsekvensutredningene i forbindelse med vurdering av aktuelle utbyggingsområder. ROS analysen vil ta utgangspunkt i DSBs veiledere og i kommunens overordnede ROS-analyse. ROS analysens anbefalinger følges opp ved vurdering av utbyggingsspørsmål og eventuelle hensynssoner med tilhørende bestemmelser legges inn i plankart.

7 Fremdriftsplan

Gjelder både samfunnsdel og arealdel. Arbeidet med samfunnsdelen vil prosessmessig ligge foran arealdelen, men det tas sikte på samtidig formell høring og vedtak.

Milepæler:

November 2020:	Arbeid med planprogram igangsatt.
Mars 2021:	Varslet oppstart og planprogram lagt ut på høring, 6 ukers høringsfrist.
Mai 2021:	Vedtatt planprogram Mer detaljert opplegg for medvirkning er utarbeidet. Dette handler om arbeidsopplegg som folkemøter, dialogmøter med spesielt berørte, møter med grunneiere, interesseorganisasjoner og særskilte dialoger i forhold til barn- og unges interesser. Arbeidsopplegget må tilpasses problemstillingene som skal diskuteres.
Oktober 2021	Alternative utbyggingsområder er utredet og vurdert. Eventuelle nyregistreringer er utført
Desember 2021:	Planen er 1. gangs behandlet. 6 ukers høringsfrist.
Februar 2022:	Formell høring avsluttet. Justering av dokumenter etter innkomne merknader. Planen er 2. gangs behandlet.
Mars 2022:	Endelig vedtatt kommuneplan i Kommunestyret.